

طریق کنترل ثروت در اسلام

نخستین گام «مبارزه با خواری»

در هر شکل و صورت

تابانتهای رباخوار در کشور ما وجود نمی توایم
ادعا کنیم نظام اقتصادی ما اسلامی است و نه انقلابی

خبر داده که به دنبال ترك انفاق تحقق می-
یابد، و در این زمینه در منابع اسلامی سخن
بسیار است.

امادر اینجا فوراً این سؤال پیش میآید
که اسلام چه راههای عملی برای این «کنترل
و تعدیل» پیشنهاد می کند، که بدون آنکه
نیاز به گرایشهای شرعی و غربی داشته باشیم.
و بی آنکه احسانت توحیدی اسلام را از دست
دهیم به این هدف نائل شویم؟

بررسی فقه اسلامی نشان میدهد که اسلام

سال بیستم شماره ۱۱

امروز این مسأله حتی برای کودکان
دبستانی نیز مسلم شده که اگر غول ثروت
در جوامع انسانی آزاد باشد و تحت هیچگونه
ضابطه و کنترلی در نیاید همه چیز را در کام
خود فرو می برد حتی خود ثروت را!

چگونه میتوان انتظار امنیت و آرامش
در جامعه ای داشت که اقلیتی از شدت سیری
بیارند و از نژادی ثروت گنج ، و اکثریتی
از گرسنگی و فقر رنج می برند این همان
«القاء در تهلكه» ای است که قرآن از آن

مجموعه دقیق و متشکلی را از احکام قوانین برای تأمین این هدف در نظر گرفته است که در این فصل از بحثان (پیرامون خطوط اصلی اقتصاد اسلام) آنها را مورد بررسی قرار میدهیم :

* * *

الف- مبارزه با ربا خواری در هر شکل

از مهمترین طرق کنترل و تعدیل ثروت مسأله مبارزه با ربا خواری است که نه تنها در گذشته ، در امروز هم يك عامل مهم بیماری اقتصاد بیمار جهان به حساب می آید. ربا خواری از ریشه های اصلی تقسیم غیر عادلانه ثروت در جوامع انسانی و غده سرطانی کننده نظام سرمایه داری و کاپیتالیسم است .

بدبختی بزرگ این نظام ضد انسانی اینجا است که آنچنان تار و پودش با ربا خواری در آمیخته که جدا کردن ربا از آن ممکن نیست و باید هم چنین باشد چرا که نظام سرمایه داری از استعمار جدا نیست ، و استعمار هم در شاخه اقتصادش از ربا خواری نمی تواند جدا باشد که آن خود دام بزرگی است برای استعمار انسانها، و سرمایه ها !

به همین دلیل در رژیم گذشته یعنی زمان سفور شاهنشاهی که اقتصادش یکی از آزاد های اقتصاد غرب، و وابسته و دست نشاندۀ آن بود ، هر وقت سخن از حذف ربایم گفتیم فوراً می گفتند این حرفها قدیمی شد اقتصاد

دنیا می شرقی امروز بدون ربا نمی چرخد و حذف ربا و بانكهای ربا خواری مساوی است با متزلزل ساختن پایه های اقتصاد جهان ! (زیرا آنها جهان را جز جهان خودشان نمی شناختند)

* * *

دلایل توجیه گران نظام ربا خواری

«دلائله اقتصاد استعماری غرب» نه تنها وجود ربا را در سیستم اقتصادی خود عیب نمی دانند بلکه آنرا يك عامل رشد اقتصادی می شمارند و درست به همین دلیل می گویند دگرگونی شرایط اقتصادی در جهان امروز اجتناب ناپذیر است که ما ربا را حلال و مباح بشماریم چرا که با اعتبارات و وامهای نژادی بانكها، مردم صاحب سرمایه، خانه اتومبیل ، و کارخانه و وسائل کشاورزی میشوند ، در حالی که بدون آن چرخهای فعالیتهای اقتصادی میخوابد .

گاهی زرق و برق آنرا بیشتر از این هم می کنند و می گویند : ربا، حرام آن است که از مصرف کننده بیچاره گرفته شود ، و به وامی تعلق گیرد که انسان برای نیازهای روزانه می گیرد ، اما اگر وام برای امور تولیدی و تجاری باشد اموری که خود سود دهنده است چه مانعی دارد و امیدهنده در آن سود شریک باشد ، و اصلاً اگر شریک نباشد دلیلی ندارد که بدو وام دهد !

و سرانجام استقلال می کنند که تعلق بهره به سیردهای ثابت و پس انداز و مانند آن انگیزی مؤثری است برای جذب سرمایه ها به سوی بانكها و از آنجا به سوی تولید ، اگر ما بهره را مطلقاً حذف کنیم همه این سرمایه ها و از گردش معامله خارج ساخته ایم .

افزایش بر این اگر ما سرمایه های کوچک را از طریق دادن بهره به آنها به بانكهای ربا خواری نگاهداریم ، غالباً آن سیر مصرف (و شاید غالباً مصرف های تجلی یافته تجلی) به کار می آید که ضرر و خسارتش روشن است چرا که هم سرمایه ها از بین می برد ، و هم تورم و افزایش نرخها بوجود می آید .

پس در شرایط موجود جهان امروز نه تنها حذف بهره امکان پذیر نیست ، بلکه به فرض که امکان داشته باشد هیچوجه صلاح نیست .

* * *

این است منطق دانشمندان توجیه گر نظامیاتی اقتصادی و ربا خواری که ظاهری فریبنده دارد و در دین باطنی چون سم کشنده ، اما یک محقق آزاده ، آزاد از وسوسه های شیطانی قدرتهای اقتصادی جهان خواری ، و موج تبلیغات آنها، باید مطالعه عمیق به این واقعیت می میرد که ربا خواری نه فقط در گذشته که در امروز و فردا ، و فرداها باعث تراکم خطر تالان ثروت در دست گروهی

معدود و نلاکت و بدبختی اکثریت قاطع جامعه ها میشود. هیچ جامعه ای نمی تواند ادعا کند که آزاد و خارج از حوزه سلطه قدرتهای استعماری است مگر اینکه «ربا» را کلاً و جزعاً از نظام اقتصادی خویش حذف کند اصولاً هر جا ربا خواری هست و وابستگی غیر قابل اجتناب خواهد بود .

وضع ربا خواری در جهان امروز نه تنها بهتر از گذشته نیست ، بلکه به شکل بسیار خطرناک تری ظهور کرده چرا که سابقاً افراد پول شخصی خود را به دیگری می دادند و سود می گرفتند حالا بانكهای ربا خواری پول مردم را به دیگران می دهند و سودش را بالا می کشند ، و این بدترین نوع ربا است .

حتی گاهی بانكها از يك پول معین چندین بهره می گیرند بی آنکه اصل پول از آن خودشان باشد ، فی المثل بکنفر یک هزار تومان پول خود را بعنوان حساب جاری به بانک می سپارد ، بانک آنرا به دیگری وام میدهد و بهره اش را میگیرد ، شخص دوم با همان پول جنسی را می خرد ، و فروشنده آن وجه را گرفته و در حساب پس انداز خود میگذارد ، بانک مجدد آنرا به دیگری وام میدهد و برای بار دوم سودش را می گیرد ، همینطور شخص سوم و چهارم ..

است که در آن صورت جنبه‌های اصلاحی
و با نفورمستی در آن مطرح خواهد بود
منابع آن :

برای منابع در این برنامه ریزی از این
زمینه‌ها باید سود جست: قرآن است (قول
فعل، تفریر) معصومین (ع) جنبه‌های
عقلانی، تجارب دیگران، تجارب بین‌المللی
و نظرات مکتبی مردم، طبعا تلاشی که
عده‌ای از بزرگان در این زمینه کرده‌اند قابل
تقدیر و گفته‌ها و نوشته‌های شان منابع
بسی خواهد بود.

های مثبت جهانی، اخلاق و معنویت، علم
و تجارت و روز در آن مورد نظر باشد انگیزه
های آشنی و تقابلی، سلیقه‌های شخصی
موجب رکود و تخدیر است و باید از آن
برحذر بود. نظرات عالمان ربانی، فلاسفه
الهی، متخصصان تربیت، آگاهان به
مسائل روانی، صاحب نظران در مسائل
اجتماعی، فرهنگ‌شناسان راستین، انسان
شناسان معتمد، باید در آن گنجانده شود
اینکه معنی ازدائی بودن برنامه ریزی
بمیان آمد، بطاظر امکان رفع نقایص آن در
حد عمل و انطباق آن با شرایط علمی روز

بقیه از صفحه ۱۳

و مورد مفهوم ربا، و طرق ساختگی قرار
آوردن اداء قمار مورد بحث قرار می‌دهیم.
در پایان این بحث ذکر این نکته را لازم
می‌دانیم که تا بانگهای رباخوار (بهر نام و
عنوان) در کشور ما باقی است نمی‌توانیم
ادعا کنیم نظام اقتصادی مملکت ما کاملا
اسلامی و انقلابی است.

و از همین جا است که بانگهای رباخوار می‌مانند
علف هرزه در هر کوی و برزن و کوچه پس
کوچه ظاهر میشوند و مانند یک عده مسلمان
بسرعت گسترش می‌یابند.

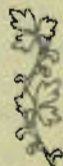
* * *

ما بطور است خدا در بحثهای آینده نظر
اسلام را در مورد ربا و فلسفه‌های هشتاد
گانه تحریم که در منابع اسلامی یافت می‌شود

رساله جامع علوم انسانی و مطالعات تربیتی

رسم آزادگی

ایکه بی‌تحقیق تهمت می‌زنی بر این و آن
از حسن (ع) آموز رسم با مردی در جهان
گر نداری دین سر زندگی آزاده باش
آبروی مردمان را آبروی خویش دان
با خرد باش و ممکن تحقیر مردم بی جهت
تا نگشته جرم کسی ثابت گهتکارش سخوان
(بشیر اراکی)

مکتب اسلام